Inspraak 9 juli 2020
Door Jarno van Elten
Namens de Vereniging Behoud Boeren Waterland e.o.

Geachte Gemeenteraad,

Mijn naam is Jarno van Elten, we hebben zelf een boerderij nabij Broek in Waterland, extensief met veel natuurbeheer, maar daar gaat het niet om.
Ik zal inspreken als één van de bestuursleden van De Vereniging Behoud Boeren Waterland, die sinds enkele maanden opgericht is. Zo'n 80% van de boeren in Waterland zijn lid geworden van ons.

Vanavond wil ik spreken over natuurplannen die de Provincie maakt in het gebied genaamd Peereboom / Opperwoud, dit ligt in de hoek bij Uitdam en Zuiderwoude ingeklemd tegen het IJsselmeer, begrensd door de Rijperweg en het Dijkeinde.
Prachtig veenweidegebied met weilanden sloten, meertjes, rietkragen, koeien en schapen.
Op dit moment vooral boerenland, afgewisseld met SBB land, waar veel weidevogels zitten.

Provincie heeft samen met partners vergaande plannen onder de noemer "Vitaal Platteland".

Er moet een groot natuurgebied ontstaan. Agrarische grond moet omgevormd worden naar natuur. Daardoor is onrust ontstaan, boeren voelen zich bedreigd in hun voortbestaan.
Deze boeren zouden grond verliezen of de mogelijkheid verliezen om gras te oogsten of vee te weiden. Hun bestaansrecht komt in gevaar. Bijvoorbeeld een biologische boer in Zuiderwoude dreigt 35 ha te verliezen aan natuur, van de totaal 60 ha. Dat is meer dan de helft van zijn bedrijf. Dan kan hij stoppen. Dat was dan de laatste boer aan het Dijkeinde.

In onze ogen is dat niet nodig.
Het belangrijkste natuurdoel is namelijk de weidevogel. Weidevogels kunnen niet zonder boerenland, kunnen niet zonder het mozaïek van beweiding en maaien.

Wij pleiten voor de mix van enerzijds de reeds bestaande natuurgronden, StaatsBosBeheergronden die er nu al zijn, en anderzijds landbouwgronden waar agrarisch natuurbeheer op rust. Die afwisseling is het meest succesvol, hoe dat zit kan ik uitleggen maar dat is een heel verhaal.
Ik kan wel zeggen: ons plan is het beste voor de weidevogels, we behouden tevens het geliefde landschap en houden we de koe in de weide.
Dat is wat de inwoners en de toeristen willen.
Zij zijn niet geïnteresseerd in een verwilderd gebied met verruiging zoals we dat nu zien optreden bij Terrein Beherende Organisaties. Ook de weidevogel is daar niet in geïnteresseerd, zij vinden hier geen habitat.

Uit rapporten over dit gebied blijkt dat de hoogste dichtheden weidevogels gevonden worden op boerenland met agrarisch natuurbeheer. Dat is inzichtelijk op kaartjes die ik mee heb.

Dan is er een wens tot vernatting. In deze hoek is echter bodemdaling geen doel van de Provincie, omdat bodemdaling een relatief beperkt probleem is in dit gebied. Het is namelijk al nat van zichzelf. Vernatting staat wel op de kaart, puur voor de weidevogels. Echter aan algehele vernatting kleven veel nadelen, ook voor de weidevogel. En wij zien alternatieven zoals plasdras, dit zijn bewezen vogelmagneten die je goed op boerenland kan toepassen.

In het programma Vitaal Platteland staat bij Waterland Oost genoemd dat “vermogende particulieren gronden kunnen aankopen die vervolgens door SBB ingericht en beheerd gaan worden”.
Bij een “Vitaal Platteland” past in onze ogen niet het opkopen van boerenland door investeerders, dat vervolgens beheerd wordt door instanties.

Wij willen de boeren in het gebied een sterke rol geven bij het beheer. Zij ontvangen hier een vergoeding voor. Dat is een aanvulling op hun inkomen. Een inkomen dat steeds verder onder druk staat door strengere eisen. Aldus houden deze Waterlandse boerderijen bestaansrecht én wordt lokaal voedsel geproduceerd.

De boeren in dit gebied passen in het toekomstplaatje van kringlooplandbouw en natuur-inclusief boeren. Ze zijn extensief, verbouwen hun eigen ruwvoer, er is geen mestoverschot. En deze boeren begrijpen dat er anno 2020 een opgave ligt voor biodiversiteit en duurzaamheid.
Wij vragen: geef ze de kans.

De naam van het programma is “Vitaal Platteland”.
Die woorden staan voor meer dan alleen natuur, of alleen de belangen van enkele instanties.
Ik vraag de Gemeenteraad van Waterland om de sociaal-economische belangen van de huidige gebruikers te bewaken, dit zijn inwoners van uw gemeente.
Want dan pas is het Vitaal Platteland.

Dank u voor uw aandacht.